

Dargın Durmak

Hicr, dostluğu bırakmak, dargın olmak demektir. Hadîs-i şerîfde, **(Mü'minin mü'mine üç günden fazla hicr etmesi halâl olmaz. Üç gecedен sonra ona gidip selâm vermesi vâcib olur. Selâmına cevâb verirse, sevâbda ortak olurlar. Vermezse günâh, ona olur)** buyuruldu. Erkek olsun, kadın olsun, dünyâ işleri için, mü'minin mü'mine darılması, ya'nî onu terk etmesi, aradaki bağılılığı kesmesi câiz değildir.

[Gayr-ı müslim vatandaşlara da, dünyâ işleri için, dargın olmak câiz değildir. Onların da, güler yüzle, tatlı dille gönüllerini almak, incitmemek, haklarını ödemek lâzımdır. Müslimân olsun, kâfir olsun, islâm memleketinde olsun, dâr-ül-harbde olsun, nerde olursa olsun, hiç bir insanın mâlına, canına ve ırzına, nâmûsuna dokunmak, câiz değildir. İslâm memleketinde yaşayan kâfirler ve başka memleketlerden gelen kâfir turistler, kâfir tüccârlar, mu'âmelâtda, müslimânların hak ve hürriyyetlerine mâlikdirler. Kendi dinlerinin îcâblarını yapmakda, ibâdetlerini yapmakda serbestdirler.

İslâmiyyet, kâfirlere de, bu hürriyeti vermişdir. Müslimân, Allahın emrlerine uymalı, günâh işlememelidir. Hükûmetin kanûnlarına karşı gelmemeli, suç işlememelidir. Fitne çıkmasına sebep olmamalıdır. Müslimânlara ve kâfirlere her yerde iyilik yapmalı, herkesin hakkını gözetmelidir. Hiç kimseye zulm, işkence yapmamalıdır. Müslimânlığın güzel ahlâkını, şerefini, her yerde herkese göstermeli, her milletin islâm dînine sevgili ve saygılı olmasına sebep olmalıdır].

Dargın olana, üç günden önce gidip barışmak, dahâ iyidir. Güçlük olmaması için, üç gün müsâ'ade edilmiştir. Dahâ sonra günâh başlar ve gün geçdikçe artar. Günâhın artması, barışincaya kadar devâm eder. Hadîs-i şerîfde, **(Sana darılana git, barış! Zulm yapmanı afv et. Kötülük yapana iyilik et!)** buyuruldu. (Esselâmü aleyküm) diyene on sevâb verilir. Esselâmü aleyküm ve rahmetullah diyene yirmi sevâb verilir. Esselâmü aleyküm ve rahmetullah ve berekâtüh diyene otuz sevâb verilir. Cevâb vermekte de böyledir. Üç günden fazla dargın duran kimse, şefâ'at olunmazsa, afv olunmazsa, Cehennemde azâb görecekdir. Günâh işleyene, ona nasîhat olmak niyyeti ile hicr eylemek, câizdir, hattâ müstehabdır. Allahü teâlâ için darılmak olur. Hadîs-i şerîfde, **(Amellerin, ibâdetlerin en kıymetlisi, hubb-i fillah ve buğd-ı fillahdır)** buyuruldu. Hubb-i fillah, Allahü teâlâ için sevmek demektir. Buğd-ı fillah, Allahü teâlâ için sevmemek, dargın olmak demektir. Allahü teâlâ, Mûsâ aleyhisselâma sordu: Benim için ne yaptın? dedi. Senin için nemâz kıldım, oruc tuttum, zekât verdim, ismini çok zikir eyledim, deyince, Allahü teâlâ, nemâz, sana burhandır. Kötü iş yapmaktan korur. Oruc, kalkandır. Cehennem ateşinden korur. Zekât da, mahşer yerinde gölge verir, sana râhatlık verir. Zikir, mahşerde karanlıktan kurtarır, ışık verir. Benim için ne yaptın? buyurdu. Yâ Rabbî! Senin için olan işin ne olduğunu bana bildir, diye yalvarınca, Yâ Mûsâ! Dostlarımı sevdiğin mi? Düşmanlarımdan kesildin mi? buyurdu. Mûsâ aleyhisselâm, Allahü teâlânın en çok sevdiği ibâdetin, hubb-i fillah ve buğd-ı fillah olduğunu anladı. Günâh işliyen, kabâhat yapmanı uzun zemân hicr eylemek câizdir. Ahmed bin Hanbelin "rahime-hullahü teâlâ" harâmdan geldiği bilinen hediye için amcasını ve oğullarını hicr eylediği meşhûrdur. Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem", Tebük gazâsına gelemediği için üç kişiyi ve zevcelerini hicr eylemiştir.

Allaha tevekkül edenin yâveri Hakdır.
Nâ-şâd gönül, bir gün olur, şâd olacaktır.

Kaynak: İslam Ahlakı / Sayfa 82-83